

संस्कृत

अ. नं. १०

संन्यास अयोग-राम

पंचमाश्रम निरूपणम्

(1) ॥ श्रीगणपतये नमः ॥ प्रसक्तानुप्रसक्त्या पंचमाश्रमस्वीकारप्रकारो
यथा ॥ उदगयन आ पूर्यमाणपक्षे पुण्याहे शुभनक्षत्रयोगराशि
विशिष्टे प्रभाते नित्यं सामाप्य परमहंसगुरुपसदनं कुर्यात् ॥
चतुर्थाश्रमवेलायां यथा गुरुरपेक्षितः ॥ पंचमाश्रमकाले पि
तथा गुरुरपेक्षितः ॥ दंडादिनविसृज्येत परहंसगुरुं दिना ॥
तिथ्याद्युक्ता चतुर्थाश्रमात् पंचमाश्रममहंगच्छामि ॥ अनु
ग्रहाणेति गुरुपपत्तिः तथेति गुरुः ॥ ब्राह्मणद्वारा पंचभू सं

(2)

स्कार पूर्वकं प्रतिष्ठापितेऽग्नौ ब्रह्ममुद्रां शिथिलीकृत्य जुहुयात् ॥
ब्रह्ममुद्रे नमस्तुभ्यं गच्छत्वं पावके धुना ॥ एतावत्कालपर्यंतं मम
दंडे व्यनश्चिता ॥ पावकः सर्वदेवानां निवासस्थानमुच्यते ॥ ततः प
रमुद्रां सदोरकां जुहोति ॥ विष्णुमुद्रे नमस्तुभ्यं भृगुरामकरे
स्थिता ॥ सदा मे पालनाथोऽयं गच्छत्वं पावके धुनेति ॥ ततो दं
डं प्रतिपर्वणि छित्वा जुहोति ॥ यथा विष्णुकरे च क्रं यथाशू
लं कपर्दिनः ॥ यथा दंडो ब्रह्महस्ते वज्रमिंद्रकरे यथा ॥

१

(2A)

एतावत्कालपर्यंतं मम हस्ते व्यवस्थितः ॥ पावकं प्रतिगच्छाद्य
काष्ठदंडनमोस्तुते ॥ ज्ञानदंडो धृतो मे घट्टो नाक्काययोरपि ॥ म
मनास्ति त्वया कार्यं नास्ति नास्ति ध्रुवं ब्रुवेति ॥ प्रतिपर्वाणि मं
त्रावृत्तिः ॥ ततः कर्म उलुं महाद्वे आपूर्य विनिक्षिपेत् ॥ कर्म
उलो महातीर्थं पवित्रोस्मि त्वया पुरा ॥ इतः परं ज्ञानतीर्थं नि
मग्नो हसलं त्वया ॥ अंतः शौचं मनोत्पन्नं बहिः शौचं न किं
भवेत् ॥ अंतः शौचं विहीनस्य बहिः शौचं वृथा वृथा ॥

(3)

ततः कौपीनकटिसूत्रशाठीकंबलपादुकादिकंसीमांते विसृजे
त् ॥ दिग्बरोस्मिन्नोस्मिनिर्लज्जोरुमरुर्निशं ॥ जन्मकाले यथा
तन्नवस्त्रं नास्ति तथा मम ॥ यथा दिग्बरः शंभुः श्रीशुको वा मदेवव
त् ॥ इति ॥ एवं सर्वं परित्यज्य निःसंगो निर्मलो यतिः ॥ कामक्रो
धादिरहिं विषयेषु परांशुखः ॥ सर्वदा ध्यानशीलो यं निदिध्या
सनतत्परः ॥ अध्यासी नित्यवेदांती साक्षात्कारानुभाविता ॥ अमा
नित्वादिगुणकः सर्वभूतदयापरः ॥ यत्किंचिज्ज्ञानसंध्यादि

२

ता

२

(17)
जपध्यानादितत्परः ॥ क्षुत्पिपासानिरासार्थमन्नोदकपरायणः ॥
परदारपरद्रव्यधातुस्पर्शविवर्जितः ॥ एकाकीसंचरेद्रूमिंबालो
न्मेतपिशचवत् ॥ इतिविश्वेश्वरस्मृतौसमस्तसंन्यासक्षेदनिरू
पणंपंचसाश्रमनिरूपणंचसंपूर्णमस्तु ॥ इतिदंडकमंडलुवि
सर्जनविधिः ॥ श्रीरामगत् ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ श्री ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com